

Bilaga 8

Utredningar och rapporter

I denna bilaga redogör vi för vårt urval av utredningar och rapporter som har publicerats under 2019 och som tar upp betydande frågor om statens styrning av kommunsektorn. I tabellerna nedan ger vi kortfattade beskrivningar av de olika utredningarna och dess påverkan på kommuner och regioner. Tabell 8.1 redovisar statens offentliga utredningar (SOU), tabell 8.2 redovisar skrivelser från Regeringskansliet och tabell 8.3 redovisar utredningar från myndigheter.

Tabell 8.1 Utredningar från kommittéväsendet under 2019 som tar upp betydande frågor om statens styrning eller dess konsekvenser.

Titel (departement)	Beskrivning av utredningsförslag och hur de påverkar kommuner och regioner
Effektivt, tydligt och träffsäkert – det statliga åtagandet för framtidens arbetsmarknad, SOU 2019:3 (A)	Utredningen föreslår bl.a. att gränsdragningen mellan vad som är ett statligt ansvar respektive ett kommunalt ansvar i arbetsmarknadspolitiken tydliggörs. Utredningen föreslår att en bestämmelse införs för att bättre samordna kommunernas ansvar för sociala insatser och Arbetsförmedlingens ansvar för arbetsmarknadsstöd. Samordningen ska ske genom en samordnad individuell plan mellan Arbetsförmedlingen och kommunens socialtjänst. Utredningen föreslår också att regionerna får ett tydligare mandat för kompetensförsörjningsarbetet.
Modernare byggregler— förutsägbart, flexibelt och förenklat, SOU 2019:68 (F)	Utredningen lämnar bland annat förslag som innebär principer för en reformering av Boverkets byggregler (BBR). Förslaget innebär att Boverket får ett regeringsuppdrag att reformera BBR genom att bland annat att precisera vaga ord och formuleringar i föreskrifter och minska användningen av allmänna råd. Reformeringen av BBR förväntas bland annat att ge kommunerna ett bättre beslutsstöd och kan minska antalet frågor som behöver tolkas och bedömas av kommunerna när det gäller byggregeltillämpning. Sammantaget kan kommunernas kostnader för att tillämpa dagens BBR minska.
Förbättrat skydd för totalförsvaret, SOU 2019:34 (Fö)	Förslag på att införa en generell uttryckt skyldighet i lag för kommuner och landsting att beakta totalförsvarets krav i sin verksamhet. Utredningen föreslår också en föreskrift om att kommuner och landsting vid behov samråda med berörd statlig myndighet i frågor av betydelse för totalförsvaret. Länsstyrelsen föreslås få en utökad möjlighet att tillvarata totalförsvarets intressen i den fysiska planeringsprocessen.
Skogsbränderna sommaren 2018, SOU 2019:7 (Ju)	Förslag på att kommunerna ska ha en kontinuerlig övergripande ledning av räddningsverksamheten, vilket är ett nytt krav. Utredningen föreslår också att ett statligt övertagande av räddningstjänsten i en eller flera kommuner får begränsas till att omfatta en viss räddningsinsats (delvis övertagande). Ett annat förslag innebär bl.a. att MSB får ansvar för att samordna kommunernas verksamheter när det gäller skydd mot olyckor.

Titel (departement)	Beskrivning av utredningsförslag och hur de påverkar kommuner och regioner
Häriifrån till evigheten. En långsiktig arkivpolitik för förvaltning och kulturarv, SOU 2019:58 (K)	Ett förslag är att kommuner bland annat ska ta fram överlämnandeplaner för arkiv. Ett annat förslag är ett nytt statsbidrag för att främja arkivcentrallösningar. Ytterligare ett förslag är en rådgivningsuppgift för arkivmyndigheterna, som innebär en viss utökning av rådgivningsverksamheten jämfört med i dag. I kommuner där arkivmyndigheter redan bedriver sådan verksamhet bör förslaget inte innebära ökade arbetsinsatser.
Agenda 2030-delegationens slutbetänkande – Världens utmaning, världens möjlighet, SOU 2019:13 (M)	Förslag på att regeringen i en proposition till riksdagen föreslår ett mål för genomförandet av Agenda 2030, vilket anger riktningen även för kommuner och landsting. Ett annat förslag utredningen lämnar är att regeringen ingår ett handslag med SKL med en gemensam programförklaring för det fortsatta genomförandet av Agenda 2030 på lokal och regional nivå.
En utvecklad vattenförvaltning, SOU 2019:66 (M)	Utredningen föreslår en utvecklad organisation för vattenförvaltningen. Kommunerna ansvarar redan i dag för att följa miljö kvalitetsnormerna. Den utvecklade organisationen påverkar kommunernas sätt att arbeta. Därför föreslår utredningen att kommunstödare, placerade vid länsstyrelserna, ska bistå kommunerna med den myndighetsgemensamma åtgärdsplaneringen. Kommunerna kan också behöva kompenseras för ökade kostnader för samordning av planeringsarbetet.
Effektivt investeringsfrämjande för hela Sverige, SOU 2019:21 (N)	Förslag på att alla regionala aktörer i samverkan med kommuner bör arbeta med investeringsfrämjande. Utredningen föreslår en förstärkning av det regionala investeringsfrämjandet genom statlig finansiering som villkoras mot en lika stor finansiering från varje region.
Privat initiativrätt – Planintressentens medverkan vid detaljplanläggning, SOU 2019:9 (N)	Förslag på en bestämmelse i PBL om att kommunen, om det begärs av planintressenten, i planbeskedet ska redovisa sin bedömning av vilket planeringsunderlag som kan behövas för detaljplanläggningen. Utredningen bedömer att det medför visst merarbete för kommunerna. I de fall en planintressent begär att få inhämta Länsstyrelsens yttrande kan det innebära ett merarbete för kommunen vid handläggningen av ett planbesked.
Stärkt kompetens i vård och omsorg, SOU 2019:20 (S)	Förslag på att yrket undersköterska regleras med en skyddad yrkestitel. En möjlig konsekvens av regleringen är att det blir konkurrens om personer med den skyddade yrkestiteln undersköterska, vilket kan påverka kommuners och landstings kompetensförsörjning. En annan möjlig konsekvens är löneökningar för gruppen.

Titel (departement)	Beskrivning av utredningsförslag och hur de påverkar kommuner och regioner
God och nära vård – vård i samverkan, SOU 2019:29 (S)	Delbetänkande av en utredning som har i uppdrag att utifrån förslagen i betänkandet Effektivvård (SOU 2016:2) stödja landstingen, berörda myndigheter och organisationer i arbetet med att samordnat utveckla hälso- och sjukvården. Inga förslag lämnas av utredningen, utan den ger en nulägesbild av omställningen av hälso- och sjukvården och bakgrundsanalyser och fördjupningar av vissa områden.
Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen, SOU 2018:88 (S)	Tre nya LSS-insatser föreslås: personlig service och boendestöd, personligt stöd till barn och förebyggande pedagogiskt stöd. Utredningen föreslår att ledsagarservice ska bli en del av insatsen personlig service och boendestöd. Utredningen föreslår att staten ska ha hela ansvaret för insatsen personlig assistans. Kommunernas kostnader beräknas öka med anledning av de nya kommunala LSS-insatserna.
Tydligare ansvar och regler för läkemedel, SOU 2018:89 (S)	Förslag på att statens nuvarande särskilda statsbidrag för landstingens läkemedelskostnader i sin helhet förs över till det generella statsbidraget. Utredningen föreslår också att ett nytt stöd införs till landstingens användning av nya effektiva läkemedel och även ett bidrag till landsting med höga kostnader för behandlingar mot sällsynta sjukdomar.
Digifysiskt vårdval – Tillgänglig primärvård baserad på behov och kontinuitet, SOU 2019:42 (S)	Ett förslag som utredningen lämnar är att landstingen ska få en ny skyldighet att tillhandahålla en listningstjänst. Ett annat förslag är en ny bestämmelse som innebär att landstingets geografiska område får delas upp i flera vårdvalssystem, vilket innebär en ökad befogenhet för landstingen. Ytterligare ett förslag är en nationellt fastslagen patientavgift och lägre avgift där man är listad, vilket innebär ett ingrepp i landstingens nuvarande självbestämmande av patientavgifter i primärvården.
För flerspråkighet, kunskapsutveckling och inkludering – modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål, SOU 2019:18 (U)	Förslag på att ämnet modersmål ska regleras i timplanerna för grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan. Huvudmannen blir skyldig att erbjuda undervisning i ämnet modersmål under hela elevens skoltid och antalet deltagande elever ska inte begränsa huvudmannens skyldighet att anordna undervisningen.
Framtidsval – karriärvägledning för individ och samhälle, SOU 2019:4 (U)	Utredningen föreslår bl.a. att ett nytt obligatoriskt inslag med tilldelad tid, kallat framtidsval, ska införas i grundskolan, grundsärskolan och specialskolan. Vidare föreslås att skolhuvudmännen blir skyldiga att erbjuda vissa elever individuell karriärvägledning vid vissa tillfällen. Huvudmännen blir också skyldiga att upprätta planer för karriärvägledning för eleverna.

Tabell 8.2 Skrivelser från Regeringskansliet under 2019 som tar upp betydande frågor om statens styrning eller dess konsekvenser.

Titel (departement)	Beskrivning av utredningsförslag och hur de påverkar kommuner och regioner
Behov av hjälp med andning och sondmatning, S2019/00767/FST (S)	Förslag på att hjälp med andning och sondmatning ska utgöra grundläggande behov som kan ge rätt till personlig assistans enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Promemorian bedömer att kommunernas samlade kostnader för insatser enligt LSS och socialtjänstlagen (2001:453) bedöms minska. Detta på grund av att enskilda som får insatser enligt nämnda lagar genom förslaget i stället kan få statlig assistansersättning.
Förslag till ändringar i förordningen (2016:881) om statligt investeringsstöd för hyresbostäder och bostäder för studerande, Fi2019/02681/BB (Fi)	Ett förslag är att kravet på att stöd bara får lämnas om bostäderna upplåts med hyresrätt i områden med befolkningstillväxt tas bort. Därmed ska den delen av stödet kunna riktas till hela landet. Ett annat förslag rör en särskild prioriteringsgrund för projekt om investeringsstöd i Stockholms-, Göteborgs- och Malmöregionen.
Förbättrat genomförande av luftkvalitetsdirektivet, M2019/01333/R (M)	Förslag på att förbättra genomförandet av luftkvalitetsdirektivet. Ett förslag är att förtydliga vad ett åtgärdsprogram för luftkvalitet ska innehålla. Enligt förslaget ska kommunerna i sina åtgärdsprogram inkludera information om på vilket sätt åtgärder är lämpliga för att hålla perioden av gränsöverskridande av miljökvalitetsnormen så kort som möjligt.
På väg – mot starkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk, PM av utredningen om starkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk, (U)	Utredningen har haft i uppdrag att föreslå hur det kan säkerställas att kommuner erbjuder individanpassad utbildning för nyanlända som ska ta del av sfi och annan utbildning. Utredningen föreslår en ny skyldighet för kommunerna att ta fram en utbildningsplan för sammanhållen utbildning. Planen ska innehålla olika uppgifter om utbildningens syfte, innehåll, organisation och längd.

Tabell 8.3 Utredningar eller rapporter från myndigheter under 2019 som tar upp betydande frågor om statens styrning eller dess konsekvenser.

Titel (departement)	Beskrivning av utredningsförslag och hur de påverkar kommuner och regioner
Rapport över länsstyrelsernas ANDT-arbete 2018, Folkhälsomyndigheten, (S)	Folkhälsomyndigheten lyfter utvecklingsområden och åtgärdsförslag för att främja förutsättningarna för länsstyrelser och kommuner att driva ett effektivt ANDT-förebyggande arbete (alkohol, narkotika, dopning och tobak) och en likvärdig, effektiv och samordnad alkohol- och tobakstillsyn. De pekar exempelvis på behovet av en tydligare nationell styrning av kommunal tillsyn och en grundutbildning för anställda i kommuner som arbetar med alkohol- och tobakstillsyn.

Titel (departement)	Beskrivning av utredningsförslag och hur de påverkar kommuner och regioner
Förutsättningar för krisberedskap och totalförsvaret i Sverige (2019 års upplaga), Försvarshögskolan, (Fö)	Rapporten beskriver svensk samhällssäkerhet genom en historisk överblick av hur totalförsvaret och krisberedskapen utvecklats från tidigt 1900-tal och fram till idag och en översiktlig beskrivning av de rättsliga, administrativa och organisatoriska förutsättningarna på lokal, regional och nationell nivå.
From Idea to Policy: Scandinavian Municipalities Translating Radicalization, ISSN: 2363-9849, Göteborgs universitet (U)	En jämförelse av hur kommuner i nordiska länder arbetar med deradikalisering och implementerar statlig politik, och hur det skapar variation. Enligt studien finns det minst två sätt att förstå varför det uppstår variation i arbetet med radikaliserings på den lokala nivån. Det ena sättet handlar om att det finns lite vetenskapliga belägg för hur och varför radikaliserings uppstår. Det andra grundar sig i teorier om vad som händer när organisationer är under press att agera i osäkra situationer.
Jämställdhetspolitik och styrformens betydelse. Europeiska socialfonden i svensk och spansk förvaltning, ISBN: 978-91-519-0009-4, Göteborgs universitet (U)	En studie som visar hur EU-politik implementeras och sätter stort fokus på hur staten organiserar arbetet i relation till bland annat regional och lokal nivå. I den svenska förvaltningen användes en nätverksorienterad modell, medan den spanska förvaltningen använde en hierarkisk/byråkratisk modell. Författaren argumenterar att den byråkratiska styrformen är fördelaktig för att styra frågor som rör informella maktrelationer, som jämställdhet.
Evaluation systems in local eldercare governance, ISSN: 1468-0173, Göteborgs universitet, (U)	En studie om utvärderingssystem i äldreomsorgen som fokuserar på ansvarsproblematiken och effekter av nationell och lokal styrning. Studien visar bland annat att utvärderingssystemen skapar olika idéer om vad kvalitet inom äldreomsorgen betyder.
Lärarkåren och förstelärarna. Splittrad, stärkt och styrd profession, ISSN:1401-3320 Göteborgs universitet, (U)	En studie av hur förstelärarreformen implementeras i skolor. Studien visar att förstelärarreformen har stärkt lärarnas autonomi, framför allt på ett organisatoriskt plan. Samtidigt har deras vardagsarbete påverkats i liten utsträckning.
Demokratins skattkammare – Förslag till en nationell biblioteksstrategi, Kungliga biblioteket (K)	Förslag på en nationell biblioteksstrategi med kompletterande förslag på sex reformer i syfte att stärka det svenska biblioteksväsendet. Bland annat ett reformpaket för skolbibliotek och mångspråkig biblioteksverksamhet.
Folkbibliotek i glesbygd, Kulturrådet (K)	Kartläggningen pekar på ett behov av långsiktiga statliga stimulansmedel i linje med satsningen "Stärkta bibliotek", som Kulturrådet genomför mellan 2018–2020 där 225 miljoner om året ska fördelas till Sveriges kommuner och 25 miljoner till regionerna. Kartläggningen pekar också på behov av tydligare nationell samordning av digitala medieresurser samt ökade initiativ för att se till kompetensbehoven i glesbydsbiblioteken.

Titel (departement)	Beskrivning av utredningsförslag och hur de påverkar kommuner och regioner
Översyn av bidraget för Skapande skola, Kulturrådet (K)	Statsbidraget till kulturell verksamhet i skolan uppskattas av de som får ta del av projekten. Dock finns flera utmaningar med bidragets utformning som gör att bidraget inte når fler och nya grupper av barn och elever. Kulturrådet rekommenderar regeringen att vidareutveckla bidragets syfte, minska målgruppen och att på sikt justera förordningen så att huvudmän ges möjlighet att söka i samverkan.
Styra allttjämt— Kartläggning av hur Sveriges regioner arbetar med jämställdhet i styrning av verksamhet som ingår i kultursamverkansmodellen, Kulturrådet (K)	Jämställdhet förekommer i regional styrning av kulturverksamhet, men det finns regionala variationer när det gäller på vilka sätt och hur mycket jämställdhet lyfts i kulturplaner, uppdrag och uppföljning. Variationerna kan förstås utifrån att regionerna arbetar utifrån sina olika behov och prioriteringar, men också utifrån att den regionala kulturverksamheten är organiserad på olika sätt.
Revision av Sveriges livsmedelskontroll 2018 – Resultat av länsstyrelsernas och Livsmedelsverkets revisioner av kontrollmyndigheter, L 2019 nr 07, Livsmedelsverket (N)	Livsmedelsverket ser brister i finansieringen av den kommunala livsmedelskontrollen. En risk blir då att livsmedelskontrollen finansieras med skattemedel eller att livsmedelsföretagens avgifter finansierar annan verksamhet än livsmedelskontroll. En majoritet av kommunerna saknade system för att identifiera brister i sin verksamhet och många kommuner har inte implementerat målen i Sveriges fleråriga nationella kontrollplan (NKP).
Fördjupad utvärdering av miljömålen 2019, Naturvårdsverket (M)	Naturvårdsverket anser att Regeringen bör överväga att ta fram fler etappmål, som är en del av miljömålssystemet. Naturvårdsverket föreslår också att regeringen fattar beslut om ett nytt etappmål om kommunalt avfall.
Riksarkivet, kommunerna och landstingen – Ett helhetsperspektiv på samhällets informationsförsörjning (Dnr RA 04–2017/05870), (K)	Riksarkivet föreslår att myndigheten får meddela föreskrifter för hela den offentliga förvaltningen, föreskrifter som ska gälla för kommuner och landsting föreslår meddelas först efter samråd med SKR. Riksarkivet föreslår också att myndigheten tillsammans med kommunsektorn får ansvar för att ta fram gemensamma strategier och metoder för tillsynen av regelefterlevnaden inom den offentliga sektorn.
Stödet till kommuner för ökat bostadsbyggande, Riksrevisionen 2019:20 (Fi)	Riksrevisionens rapport visar att stödet inte på ett effektivt sätt har stimulerat ett ökat bostadsbyggande, vare sig generellt eller i kommuner som tar emot nyanlända. Riksrevisionen rekommenderar regeringen att bl.a. anpassa utformningen av stödet med hänsyn till kommunernas planerings- och budgetprocesser.
Stöd till renovering och energieffektivisering – en riktad satsning till vissa bostadsområden, Riksrevisionen 2019:25 (Fi)	Riksrevisionens rapport visar att stödet inte har varit lämpligt utformat för att nå avsedda syften. Endast en bråkdel av de anslagna medlen har använts och det finns en risk att stödet har finansierat åtgärder som ändå skulle ha blivit av. Riksrevisionen rekommenderar därför regeringen att utforma stödet bland annat utifrån en analys av vilka problem det ska avhjälpa.

Titel (departement)	Beskrivning av utredningsförslag och hur de påverkar kommuner och regioner
Det kommunala utjämningsystemet – behov av mer utjämning och bättre förvaltning, Riksrevisionen 2019:29 (Fi)	Riksrevisionen bedömer att systemet för kommunalekonomisk utjämning inte är utformat så att kommunerna kan ge kommuninvånarna en i huvudsak likvärdig service utan större skillnader i skattesatser. Enligt RiR:s beräkningar är 245 av landets 290 kommuner underkompenserade i kostnadsutjämnningen. Riksrevisionen rekommenderar regeringen att utveckla utjämningsystemet så att det i större utsträckning utjämnar för kommunernas olika förutsättningar.
Klimatklivet – stöd till lokala klimatinvesteringar, Riksrevisionen 2019:1 (M)	Riksrevisionens rapport visar att stödet inte är kostnadseffektivt. Riksrevisionen rekommenderar regeringen att vid införande av eventuella nya stöd utgå från problemet som ska avhjälpas. Riksrevisionen menar att stöd till klimatinvesteringar enbart bör ges till åtgärder i sektorer där andra styrmedel är svaga.
Ej verkställda beslut – rapporteringsskyldighet och särskild avgift i SoL och LSS, Riksrevisionen 2019:23 (S)	Kommuner som inte verkställer biståndsbeslut inom tre månader ska rapportera detta till Inspektionen för vård och omsorg. Kommunerna riskerar också att få betala en sanktionsavgift. Regelverket har bidragit till en förbättrad rättssäkerhet för enskilda som beviljats bistånd, men regelverket innebär också en påtaglig administration. Riksrevisionen rekommenderar regeringen att överväga om kommunernas rapporteringsskyldighet också bör omfatta ej verkställda domar samt att se över ifall tidsgränserna i rapporteringen behöver justeras.
Förändring under ytan: kommunerna och EU-projekt, Sieps 2019:13epa, (SB)	EU-projekt innebär en finansieringskälla för kommunerna och en möjlighet att utveckla de kommunala organisationerna. EU-projekt kan också få konsekvenser som inte är helt synliga. Projektformen medför nya roller och funktioner för tjänstepersoner och kommunala organisationer, och får konsekvenser för hur kommunerna rekryterar och organiserar EU-projekt och ordinarie verksamhet. Utvecklingsarbete genom EU-projekt kan ta tid, kräva energi och kosta pengar. Därför bör utvecklingsarbetet tas på stort allvar så att de leder till önskvärda resultat och effekter.
Utvärdering av statsbidrag för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling – slutredovisning, Skolverket 2018:1060, (U)	Skolverket redogör för flera utmaningar kopplade till bidraget. Exempelvis ser Skolverket en risk att det kostnadsvillkor som är knutet till bidraget bidrar till en snedfördelning av bidraget och orättvisa förhållanden mellan olika typer av huvudmän.

Titel (departement)	Beskrivning av utredningsförslag och hur de påverkar kommuner och regioner
Stöd till riktade insatser inom området psykisk hälsa – Uppföljning och analys av överenskommelser mellan staten och Sveriges kommuner och Landsting 2016–2018, Socialstyrelsen, Slutrapport 2015-5-7 (S)	Socialstyrelsens uppföljning visar att överenskommelserna mellan staten och SKL har lett till många utvecklingsarbeten i kommuner och regioner, vilka stärker förutsättningarna för bland annat en mer kunskapsbaserad och tillgänglig vård och omsorg. Samtidigt bedömer Socialstyrelsen att utformningen av satsningen inte stärker förutsättningarna för en jämlik vård och omsorg mellan kommuner och regioner. Socialstyrelsens slutsatser är att det finns stora behov av utveckling inom området psykisk hälsa och att fortsatta satsningar inom området är nödvändiga.
Ett standardiserat insatsförlopp vid demenssjukdom – en modell för mångprofessionell samverkan för personcentrerad vård och omsorg vid demenssjukdom, Socialstyrelsen 2019-6-22, (S)	Socialstyrelsen presenterar en modell över vilka insatser som behöver erbjudas en person med demenssjukdom under hela sjukdomsförloppet. Syftet är att bidra till en mer jämlik vård och omsorg över landet. Modellen innehåller också exempel på samverkansformer mellan socialtjänst och hälso- och sjukvård samt verktyg som kan underlätta samverkan.
Utveckling av den statliga styrningen av kommuner och landsting – en analys, Statskontoret 2019:1 (Fi)	Kommuner och landsting har förståelse för statens behov av att styra, men riktar en stark kritik mot omfattningen och utformningen av styrningen. Främst riktas kritik mot mängden och utformningen av de riktade statsbidragen. Styrningens omfattning gör det svårt för kommuner och landsting att bedriva verksamheten på det mest ändamålsenliga sättet. Den statliga styrningen skapar också en stor mängd administrativt arbete i kommuner och landsting.
Ökad bemanning inom äldreomsorgen. En uppföljning av regeringens tillfälliga satsning 2015–2018. Slutrapport, Statskontoret 2019:5 (S)	Regeringens satsning för ökad bemanning i äldreomsorgen i form av ett riktat statsbidrag till kommuner har lett till ökade resurser i äldreomsorgen och en ökad bemanning nära de äldre. Satsningen har också bidragit till ökad likvärdighet mellan kommuner. Det finns en risk för att de positiva resultaten i äldreomsorgen blir kortvariga eftersom satsningen inte är utformad för att ge bestående resultat och effekter. Endast en mindre del av kommunerna har prioriterat insatser för att utveckla verksamheten.
Det oberoende konsumentstödet, Statskontoret 2019:7 (Fi)	Det oberoende konsumentstödet sammantaget har blivit mer ändamålsenligt och effektivt efter att staten inrättade Hallå konsument. Men det har också bidragit till att allt färre kommuner erbjuder konsumentvägledning. Regeringen kan överväga om konsumentvägledningen ska vara en frivillig uppgift för kommunerna eller på annat sätt tydliggöra den kommunala vägledningens syfte och hur den kan komplettera det statliga stödet.

Titel (departement)	Beskrivning av utredningsförslag och hur de påverkar kommuner och regioner
Utvärdering av strategin för unga som varken arbetar eller studerar, Statskontoret 2019:12 (U)	Statsbidragen som riktades direkt mot målgruppen (UVAS) tog lång tid att utlysa och därför hade skolorna kort tid på sig att starta projekten riktade mot målgruppen. Det går att åstadkomma en mer effektiv strategi om det finns en strategisk färdriktning.
Förvaltningspolitik i förändring – långsiktiga utvecklingstendenser och strategiska utvecklingsbehov, Statskontoret PM, (Fi)	Ett strategiskt utvecklingsbehov som Statskontoret identifierar är den statliga styrningen av kommuner och regioner. Statskontoret bedömer att regeringen kan ge Statskontoret i uppdrag att sammanställa de samlade erfarenheterna och den samlade kunskapen om riktade statsbidrag som finns i olika delar av förvaltningen, utveckla sin förmåga att styra genom överenskommelser samt att ta initiativ med syfte att åstadkomma lägre administrativa kostnader för kommuner och regioner.
Utvärdering av statsbidraget för höjda lärarlöner, Statskontoret 2019:17 (U)	Bidragsåret 2018/2019 använde samtliga kommuner Lärarlönelyftet. Få huvudmän uppger att de fördelar lärarlönelyften efter elevers behov och förutsättningar. Lärarnas genomsnittslöner har ökat relativt mycket de senaste åren, vilket kan vara gynnsamt för läraryrkets attraktivitet. Samtidigt finns en risk att reformen får negativa konsekvenser, om till exempel högre lönekostnader leder till att skolverksamheten får mindre resurser i andra delar.
Utvärdering av ett mer ändamålsenligt klagomålssystem, Statskontoret 2019:18 (S)	Statskontoret menar att regeringen bör ge fortsatt finansiering till SKL:s arbete med att utveckla 1177 Vårdguiden och på sikt också verka för att även de kommunala och privata vårdgivarna ska kunna ta emot klagomål via 1177 Vårdguiden. Regionerna bör säkerställa att patientnämnderna har tillräckliga resurser att hantera alla delar av sina uppdrag.
Erfarenheter från valen 2018, Valmyndigheten (K)	Valmyndigheten bedömer att det finns ett behov av tydligare normering, styrning och ansvarsfördelning inom valadministrationen. Valmyndigheten upplever att kommunerna efterfrågar mer vägledning och föreslår att deras ansvar tydliggörs så att det överensstämmer med de behov och förväntningar som finns på den centrala valmyndigheten. Valmyndigheten föreslår att säkerhetsfrågor ska hanteras centralt av Valmyndigheten och att en obligatorisk incidentrapportering införs för regionala och lokala valmyndigheter.
Åt samma håll – Nationella insatser för stärkt ledarskap i hälso- och sjukvården, Vårdanalys 2019:3, (S)	Förslag på att regeringen tillsammans med huvudmännen bör ta initiativ till en funktion för erfarenhetsutbyte, nätverk och kunskapsstöd i hälso- och sjukvården. Vårdanalys lämnar också rekommendationer till huvudmännen, bland annat att huvudmännen bör arbeta systematiskt med att se över och skapa bättre förutsättningar för chefer.

Titel (departement)	Beskrivning av utredningsförslag och hur de påverkar kommuner och regioner
Med örat mot marken – Förslag på nationell uppföljning av hälso- och sjukvården (två delar) Vårdanalys 2019:2, (S)	Vårdanalys lämnar förslag på nationell uppföljning av hälso- och sjukvården. Enligt Vårdanalys bör flera områden ingå i en nationell uppföljning av hälso- och sjukvården, dels områden som är viktiga ur patienters och befolkningens perspektiv och andra indikatorer av hälso- och sjukvårdens resurser, vårdkonsumtion, produktivitet och effektivitet.
Gränslösa möjligheter, gränslösa utmaningar? Vårdanalys 2019:5, (S)	Vårdanalys rekommenderar regeringen att se över fördelningen av roller och ansvar mellan de statliga aktörer som arbetar med digitalisering inom hälso- och sjukvården. Vidare rekommenderar Vårdanalys att regeringen säkerställer att en nationellt sammanhållen vårdinformationsmiljö utvecklas och förvaltas. Vårdanalys rekommenderar också landstingen att samarbeta mer i utvecklingen av en nationellt sammanhållen vårdinformationsmiljö.
Olik eller ojämlik? En analys av regionala skillnader i gravidvårdskedjan, Vårdanalys 2019:4 (S)	Vårdanalys rekommenderar regeringen att i överenskommelser med SKL ställa krav på sjukvårdshuvudmännen att Gravidenkäten införs enligt plan och att den genomförs regelbundet. Regeringen rekommenderas också att ge uppdrag till myndigheter för att säkerställa att det görs återkommande nationell uppföljning av jämlikhet och kvalitet i gravidvårdskedjan.